

rijksuniversiteit
 groningen

Straks student

magazine voor studiekeizers

januari 2018

In dit nummer o.a. > **Open Dag RUG 2 februari**
> **Dagboek van een student** > **Terugblik op de eerste maanden**
> **Jonge onderzoekers over hun drijfveer** > **Rosanne Perizonius**
over studeren in Zuid-Korea > **Rondkomen als student**

- Open Dag RUG** 4
zoek uit wat de RUG jou te bieden heeft
- Mijn kamer** 6
kijk mee achter de deur van Elke
- Studie in beeld** 7
autonome navigatiesystemen bij Artificial Intelligence
- Dagboek van een student** 8
wat doe je eigenlijk allemaal, als student?
- Terugblik op de eerste maanden** 10
en, bevalt het?
- Nieuws** 12
over opleidingen en toelating
- Stad en studie** 13
als student Sociologie kijk je heel anders naar de samenleving
- Sport en cultuur** 14
activiteiten naast je studie in studentenstad nummer 1
- Internationaal onderwijs** 16
het moderne onderwijs: een Babylonische spraakverwarring?
- De KEI-week** 18
een crash course Groningen
- Studeren in het buitenland** 20
een frisse blik na vier maanden Zuid-Korea
- Studie in beeld** 22
het verleden in de hand bij Archeologie
- Webklassen** 23
online proefstuden: wel zo handig!
- Rechten** 24
tussen sensatie en nuance bij strafrecht
- Geld** 26
hoe krijg je het, en hoe raak je het toch steeds zo snel kwijt?
- Bacteriën veranderen en roeiboten verbeteren** 28
jonge onderzoekers over hun drijfveer
- Global Responsibility and Leadership** 30
een nieuwe bacheloropleiding, in Leeuwarden
- Een dag student** 31
echt een dagje meelopen
- Vijf vragen aan...** 32
taal, data en programmeren bij Informatiekunde

Nog even en je gaat studeren. Maar wát? En wáar? Allemaal vragen die je de komende maanden of jaren beantwoordt. Die antwoorden moet je zelf vinden. Door goed om je heen te kijken. Door te lezen, te vragen en te luisteren. Kortom, door informatie te verzamelen. In dit magazine vind je een deel van die informatie. Als je het doorleest krijg je vast een indruk. Waarvan? Van studeren. Van Groningen. Van studeren in Groningen. En dat is meer dan de som van die twee, dat merk je wel als je verder leest.

Wellicht ben je na het lezen van dit magazine enthousiast over Groningen. Dat is mooi, dan ben je al een eind op weg om één vraag te beantwoorden. Maar je moet je natuurlijk verder oriënteren. Met studenten, voorlichters of docenten praten. Kijken bij opleidingen, de sfeer in de stad proeven.

Kom daarom naar de Open Dag van de Rijksuniversiteit Groningen, op **vrijdag 2 februari**. Voor meer én andere antwoorden. Want hoe eerder jij passende antwoorden op je vragen vindt, hoe beter.

Tot ziens in Groningen!

Vrijdag

2

februari 2018

Op bezoek bij studies in studentenstad Groningen

Straks ga je studeren. Maar wat? En waar? De universiteit zelf is dé plek om rond te kijken en vragen te stellen. Daarom kun je bij de Rijksuniversiteit Groningen op de Open dag kennismaken met meerdere studies. De voorlichting vindt zoveel mogelijk plaats in de gebouwen van de studies zelf, verspreid over de hele stad. Ideaal, als je eens bij een studie wilt kijken en ook nieuwsgierig bent naar het stadsleven in Groningen.

Wat doe je allemaal op de Open dag? Dat verschilt per opleiding. Een college volgen, praten met studenten, docenten en studieadviseurs, rondkijken in het gebouw en alvast aanschuiven naast andere scholieren die straks wellicht je medestudenten zijn. Je krijgt dus heel gevarieerde informatie over een of meer studies. En natuurlijk krijg je een indruk van de sfeer in studentenstad Groningen.

Voorlichtingsrondes studies

Je kunt op de Open dag maximaal vier opleidingen bezoeken. Elke opleiding biedt minimaal twee rondes voorlichting aan. Je kunt zelf opleidingen combineren en zo je persoonlijk programma samenstellen. De eerste rondes beginnen om tien uur, de laatste zijn om vijf uur afgelopen. Op het aanmeldformulier op onze website vind je de exacte aanvangstijden.

Van studentenleven tot studiekeuze

Je kunt je ook opgeven voor presentaties over bijvoorbeeld huisvesting, studeren in het buitenland en het studentenleven. In het Academiegebouw, in het centrum van de stad, kun je even kijken bij het Honours College of de algemene informatiemarkt bezoeken. Dat is makkelijk te combineren met een bezoekje aan studies van de faculteiten Letteren, Rechten, Godgeleerdheid & Godsdienstwetenschap, Wijsbegeerte, Gedrags- en Maatschappijwetenschappen, University College Groningen en Medische Wetenschappen, die in of vlakbij het centrum zitten. Bij het Academiegebouw starten de stadswandelingen (opgave vooraf verplicht). Een algemene informatiemarkt vind je ook op de Zernike Campus, waar de faculteiten Economie en Bedrijfskunde, Ruimtelijke Wetenschappen en Science and Engineering gevestigd zijn. RUG/Campus Fryslân presenteert zich daar ook. Als je naar een studiekeuzeworkshop wilt, in het Academiegebouw of op de Zernike Campus, dan kun je je daar vooraf op de website voor aanmelden.

Tijdig aanmelden

Aanmelding voor de Open dag is verplicht, via www.rug.nl/opendag. Wees er op tijd bij, het is erg snel vol! Als je je aanmeldt krijg je je toegangsbewijzen toegemailed.

14 april weer Open dag

Ook op zaterdag 14 april is er nog een Open dag. Deze duurt van elf tot vier uur.

> www.rug.nl/video/onderwijs/bachelorstudies
(video's over alle opleidingen van de RUG)
> rug.online-magazine.nl (online magazines van alle bacheloropleidingen RUG)

Aanmelden voor de Open dag:
www.rug.nl/opendag

univgroningen, #opendagrug
 universityGroningen
 universityofgroningen
 universityofgroningen

Marije van de Wall
bezoekt in november
de Open dag

'Ik denk dat ik Psychologie ga studeren. Vooral omdat die opleiding heel breed is: je kunt je bezig houden met het individu, met groepen, met hersenen. Aan de RUG hoef je niet direct een richting te kiezen. Dat spreekt me wel aan, omdat ik een brede interesse heb. Maar ik kijk ook nog bij andere studies en universiteiten. Je moet altijd verder kijken. Door veel studies te bezoeken die 'iets met mensen' doen en dingen af te strepen ben ik uiteindelijk ook bij Psychologie uitgekomen.

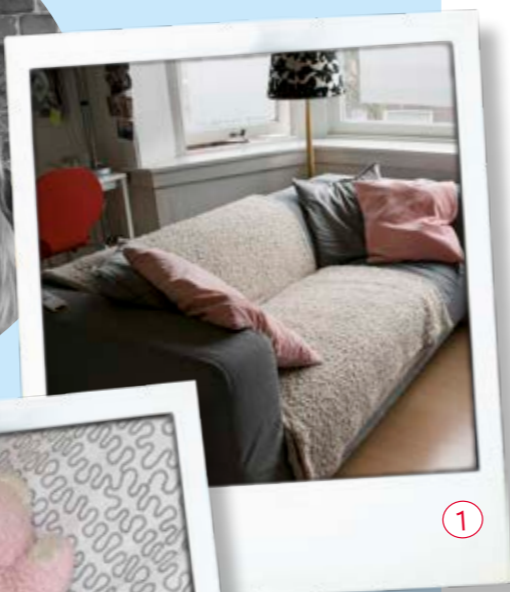
Ik woon nu in Vianen en als ik naar Groningen ga moet ik op kamers. Dat speelt wel mee in mijn overweging, maar het geeft zeker niet de doorslag. Belangrijker bij mijn keuze voor een universiteit vind ik de opzet van de studie, de hoeveelheid uren en de werkvormen. Ik vind het bijvoorbeeld prettig om in kleine groepjes te werken. Door op infomarkten met studenten te praten krijg je zulke informatie en kun je een opleiding goed vergelijken op verschillende plekken. Maar ik oriënteer me ook via internet en video's over studies en denk nog aan een meeloopdag. Ik ben inderdaad heel bewust met studiekeuze bezig. Het is goed om daar over na te denken, het is wel je toekomst. En ik doe het liever nu, in de vijfde klas, want volgend jaar heb je de druk van het examen.

Ik was nog niet eerder in Groningen geweest, maar ik vind het een gezellige stad, met veel mooie oude gebouwen. En veel jongeren, je kunt echt zien dat dit een studentenstad is. Ik heb ontzettend veel zin om te studeren en op de universiteit rond te lopen, in zo'n gebouw als dit en tussen al die studenten... Als ik een studieboek bekijk heb ik nu al de aanranding om er verder in te bladeren.'

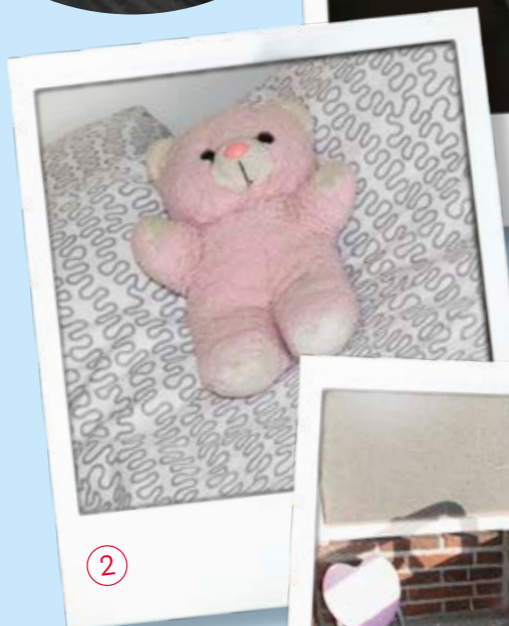
Elke Wagenaar

is pre-masterstudent Communicatie- en informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij woont met drie andere meiden in een gezellig studentenhuus aan de Parkweg. Daarnaast is zij actief als commissielid bij de elfstedenroei-marathon, volgt ze een cursus vormgeving en heeft ze een bijbaantje bij de universiteit en SAMEEN. Wat gaat er schuil achter haar deur...?

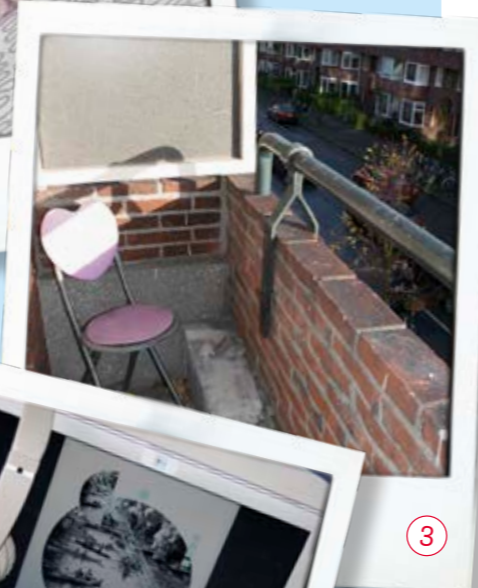
- 1 Mijn bank met het kleedje en de kaarsjes is eigenlijk het standaardbeeld wat je ziet in mijn kamer. Of het nou licht is of donker, ik heb de kaarsjes aan. Als ik een lange dag heb gehad, kan ik echt heerlijk op de bank liggen en een serie kijken of een boek lezen. Ook spendeer ik hier veel uren met huisgenootjes en vriendinnen om lekker te kletsen, wijn te drinken en tv te kijken.
- 2 Meet Piep, mijn roze knuffelbeer die maar één dag jonger is dan ik. Toen ik één dag oud was, kreeg ik deze van mijn oom en hij ligt nog steeds trouw in mijn bed. Ik werd geopereerd, was twintig jaar, maar hij ging gewoon mee hoor, no shame.
- 3 Klein maar fijn, dat is dit balkonnetje. In de zomer zitten we hier soms uren zonder een woord te wisselen. We kijken naar iedereen die voorbij komt, genieten van het zonnetje en drinken lekker een koud rosé biertje. Als de colleges erop zitten en de zon schijnt, dan vind je ons hier!
- 4 Op mijn laptop en telefoon staat eigenlijk mijn hele leven. Van foto's tot bestanden of de serie die ik kijk op Netflix. Op de achtergrond van mijn laptop zie je een poster die ik heb gemaakt, iets wat ik veel doe en waar ik mijn creativiteit in kwijt kan. De koptelefoon heb ik veel op wanneer ik bezig ben met vormgeving of als ik even helemaal tot mijzelf wil komen.
- 5 Vroeger, toen ik nog jong was, at ik bij mijn ouders altijd aan tafel, want dat moest gewoon. Nu, ruim twintig jaar later, eet ik nog altijd aan tafel. Ook wanneer er vrienden, huisgenoten of familie zijn: we eten altijd aan tafel zodat we de dagelijkse dingen met elkaar kunnen bespreken. Een ritueel dat er met de paplepel in is gegoten maar nog steeds dagelijks wordt herhaald!

1

2

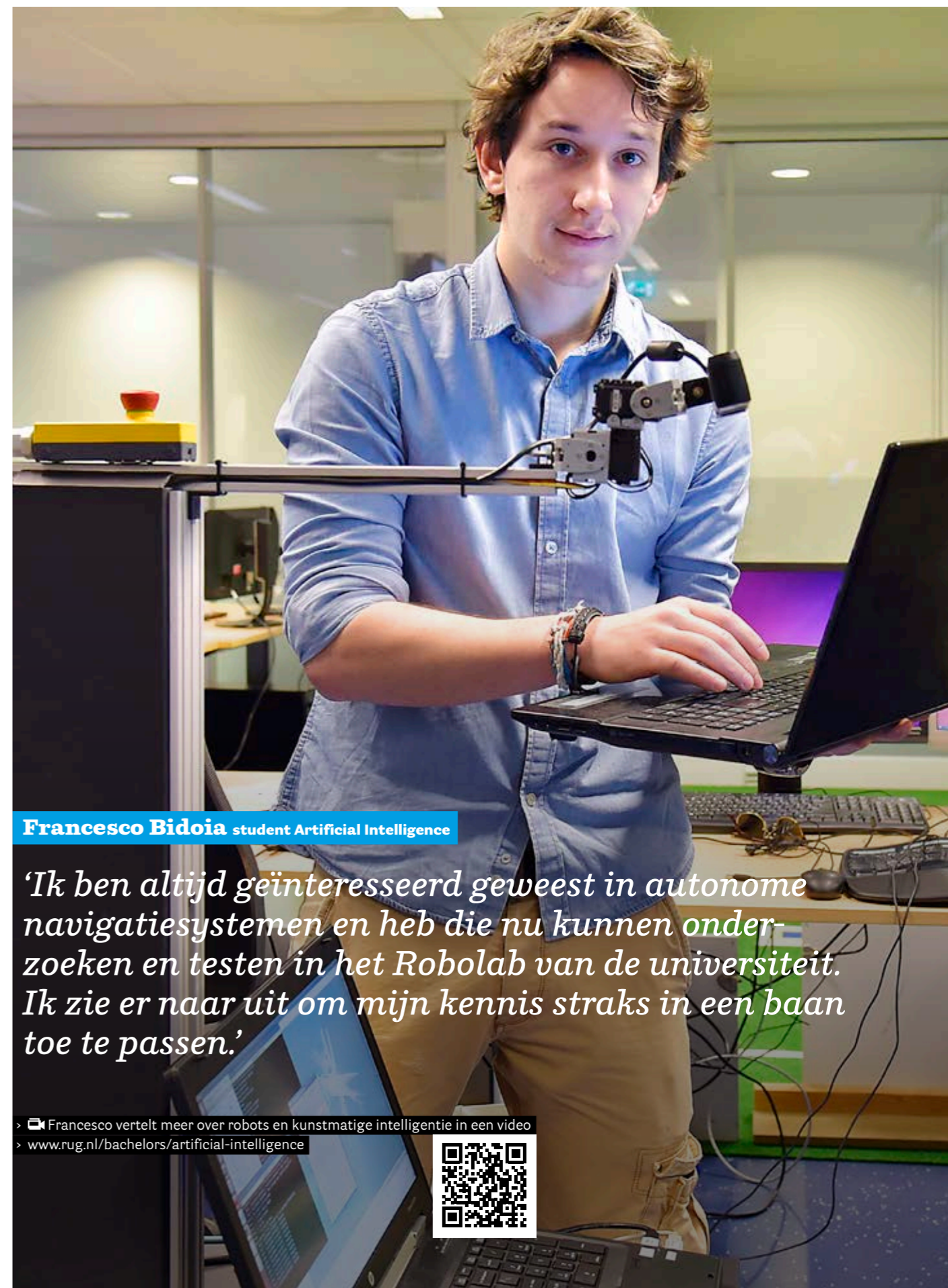
3

4

5

Francesco Bidoia student Artificial Intelligence

'Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in autonome navigatiesystemen en heb die nu kunnen onderzoeken en testen in het Robolab van de universiteit. Ik zie er naar uit om mijn kennis straks in een baan toe te passen.'

> Francesco vertelt meer over robots en kunstmatige intelligentie in een video
> www.rug.nl/bachelors/artificial-intelligence

Dagboek van een student

Yorick Karseboom

Moi! Mijn naam is Yorick Karseboom, en ik ben tweedejaars Filosofie. Ik heb de eer om jullie, geachte lezers, een weekje door mijn ogen te laten kijken als student. Geniet ervan!

Maandag

Elke maandagochtend word ik steevast om negen uur wakker gemaakt door mijn wekker. Alhoewel mijn hoorcollege pas om één uur begint, vind ik het fijn om al in de vroege ochtend richting de faculteit te vertrekken. Na een vluchtig ontbijtje stap ik op mijn fiets richting het centrum van Groningen. Eenmaal op de faculteit aangekomen haal ik een kopje koffie en installeer ik me op mijn vaste plekje in de faculteitskantine. Hier lees ik tot een uur of twaalf's middags teksten voor het hoorcollege. Om twaalf uur lunch ik met wat studiegenootjes in de kantine tot het tijd is voor het hoorcollege. Op maandag volg ik het vak Ethiek: Actuele Vragen. Vandaag staat het onderwerp wereldarmoede op het programma. We nemen dit probleem onder de loep, en analyseren het vanuit verschillende ethische stromingen. Na het hoorcollege is het tijd voor het werkcollege. In het werkcollege houden we een debat tussen twee groepen studenten met als onderwerp de stof die we hebben besproken in het hoorcollege. Na college fiets ik snel naar huis om mijn kamer nog even snel te fatsoeneren. Op maandagavond heb ik altijd de vergadering met het bestuur van mijn studievereniging, waar ik onderdeel van ben. We eten dan altijd bij een van de bestuursleden thuis, en deze keer ben ik aan de beurt. Na een heerlijke zelf gekookte maaltijd vergaderen we door tot in de late uurtjes.

Dinsdag

De dinsdagochtend verloopt vrijwel hetzelfde als die op maandag. Ik sta lekker vroeg op, en lees voorafgaand aan het hoorcollege de opgegeven teksten door. Ook op dinsdag volg ik Ethiek, en deze keer gaat het hoorcollege over oorlog en terrorisme. In het hoorcollege worden vragen opgeworpen als: 'in hoeverre kan oorlog worden gerechtvaardigd?' en 'wat zijn moreel gerechtvaardigde reacties op terrorisme?'. In het werkcollege gaan we hier dieper op in en analyseren we de argumenten die verschillende filosofen hiervoor geven. Na het college heb ik afgesproken met medestudenten om samen te gaan eten. Onze studievereniging organiseert een 'beerpong' toernooi in de avond, en we willen zeker zijn van een goede bodem voordat we het avondleven van Groningen tegemoet gaan. Na het eten vertrekken we richting de binnenstad waar ik, vergezeld door mijn studiegenootjes, tot in de vroege ochtend blijf feesten.

Woensdag

Woensdag is een collegevrije dag dus gelukkig kan ik een beetje uitslapen. Ondanks dat ik de hele dag geen verplichtingen heb, betekent dit niet dat er niks te doen is! Na een uitgebreide brunch weet ik mijn moed bij elkaar te rapen en begin ik alvast met het schrijven van mijn essay voor het vak Kunstfilosofie. Dit vak volg ik op donderdag en vrijdag, en gezien een naderende deadline wordt het tijd om wat woorden op papier te gaan zetten. Tot een uurtje of vijf blijf ik bezig met het schrijven van mijn essay. Ik ben trots op mijzelf om al het werk dat ik heb weten te verrichten op deze luie woensdag, dus ik besluit mijzelf te trakteren op pizza en een avondje Netflix!

> www.rug.nl/bachelors/philosophy
> www.rug.nl/video/ba-filosofie

Donderdag

Om tien uur 's ochtends sta ik alweer fris en fruitig voor de deur van de faculteit. Ik heb een afspraak met de studieadviseur. In mijn eerste jaar heb ik het vak Logica helaas niet gehaald. De studieadviseur geeft me tips over hoe ik het volgende blok dit vak kan inhalen, en wat ik kan doen om ervoor te zorgen dat ik het tentamen haal. Ik besluit na het gesprek nog op de faculteit te blijven tot één uur, waarna mijn college Kunstfilosofie begint. Dat is tot op heden mijn favoriete vak, en ik kijk al de hele week uit naar deze colleges. We bespreken een gedeelte kunstgeschiedenis, en bespreken theorieën over filosofen die van mening zijn dat kunstgeschiedenis zijn einde heeft bereikt. Om vijf uur zijn het hoor- en werkcollege afgelopen en heb ik afgesproken met mijn vriendin. Mijn opa en oma zijn op bezoek in Groningen en we gaan met z'n viertjes uit eten. We belanden in een van de vele gezellige eetcafétjes in de binnenstad en vullen de avond met goede gesprekken.

Vrijdag

De laatste colledag van de week! Rond een uurtje of tien installeer ik mijzelf weer op mijn vaste plekje in de kantine. Ik lees de opgegeven teksten door, en bespreek wat van de studiestof met andere medestudenten. Van één tot vijf heb ik weer hoor- en werkcollege Kunstfilosofie. In het hoorcollege bespreken we het zogenaamde 'eindpunt' van de kunst. In de werkcolleges gaan we dieper in op deze stof. Er ontstaan hele interessante discussies tussen verschillende studenten, en hun opvattingen over wat kunst nou eigenlijk inhoudt. Na de colleges heb ik de luxe om alweer uit eten te mogen, dit keer met het bestuur van m'n studievereniging. Na afloop gaan we met z'n allen naar een escaperoom. We worden in een kamer opgesloten, en moeten door middel van het oplossen van puzzels zorgen dat we er binnen een uur uitkomen. Dit lukt ons net op het nippertje! Hierna ga ik snel naar huis want er staat mij een druk weekend te wachten. Beide dagen ben ik in de studio met mijn band, waar we druk bezig gaan met het opnemen van ons eerste album. Spannend!

Terugblik op de eerste maanden

Het eerste jaar in Groningen. Dat betekent: veel nieuwe indrukken, op kamers wonen, wennen aan de studie, nieuwe vrienden en vriendinnen, nieuwe activiteiten. Twee studenten kijken terug op hun eerste maanden en vertellen over de overgang van school naar universiteit en het leven als student.

Bram Konings

eerstejaars Midden-Oostenstudies

Ik wist al in vijf vwo dat ik Midden-Oostenstudies wilde gaan studeren, het was alleen nog de vraag waar ik dat zou gaan doen. Door me te oriënteren op soortgelijke opleidingen en mee te doen aan meeloopdagen heb ik uiteindelijk heel bewust voor de opleiding in Groningen gekozen vanwege de brede opzet van het studieprogramma.

Toch heb ik een tijd getwijfeld over Groningen. Ik kom namelijk uit Maastricht, dus het is een flink eind reizen. Nu ga ik nog elk weekend naar huis omdat ik daar aan voetbal en kickboksen doe, maar ik kan me voorstellen dat ik in de toekomst vaker in Groningen blijf en dan hier ga sporten en een bijbaan zoek. Nu ik op mezelf woon valt eigenlijk pas op hoeveel tijd er gaat zitten in alledaagse dingen als boodschappen doen, koken of de was doen! Je zou denken dat je vooral moet wennen aan het studentenleven, maar je leert ook enorm veel van op kamers wonen. Gelukkig woon ik in een studentenhuus met goede vrienden van me; samen redden we ons wel! We hebben dit huis gevonden door een oproep op Facebook te plaatsen. Wij hadden in één keer beet, maar soms duurt het langer. Je kunt beter op tijd beginnen met zoeken, helemaal als je van ver komt. Om de stad te leren kennen heb ik meegedaan aan de KEI-week; samen met je groepje leer je in een week de

stad kennen. Gelukkig is het ook geen ramp als je die week niet kunt. Sommige studiegenoten waren toen nog op vakantie en ook zij hebben snel hun draai gevonden. Wel kan ik iedereen aanraden naar het introductiekamp van je studie te gaan. Ik ben daar meteen bevriend geraakt met andere eerstejaars en ouderejaars.

Het grootste verschil met de middelbare school vind ik dat je veel dieper op de stof ingaat. Natuurlijk heb je nog steeds verschillende vakken, maar ze hebben nu een overkoepelend onderwerp. Op de universiteit heb je hoor- en werkcolleges. Bij hoorcolleges vertelt een docent over de lesstof, waar je tijdens werkcolleges zelf mee aan de slag gaat. Verder vind ik het niet schokkend anders. Dat heeft er misschien ook mee te maken dat Midden-Oostenstudies een relatief kleine studie is. De docenten kennen je voornaam en de groepen zijn vaak hetzelfde per vak. Ik kan me voorstellen dat dat bij grotere studies, zoals Psychologie of Economie, heel anders is. De studie bevat me tot nu toe erg goed, ik heb zeker de juiste keuze gemaakt!

- > www.rug.nl/bachelors/middle-eastern-studies
- > www.rug.nl/video/ba-mos

Ilja Dijk

eerstejaars Religiewetenschappen

Toen ik op vakantie in Thailand in aanraking kwam met boeddhisme en hindoeïsme was ik eindelijk zeker dat Religiewetenschappen de juiste studie voor mij was. Ik wist wel dat ik een cultuurstudie wilde doen en ben altijd al geïnteresseerd geweest in rituelen en gebruiken, maar ik kon toch lange tijd niet kiezen. Pas vrij laat heb ik de knoop doorgehakt.

Ik ben nu net een paar maanden bezig en ben blij met mijn keuze. Ik merk dat mijn medestudenten en ik veel gemotiveerder zijn dan op de middelbare school, omdat we allemaal bezig zijn met een onderwerp dat ons écht interesseert. Dat werkt enorm stimulerend. Qua huiswerk word je op de universiteit meer vrijgelaten – een docent gaat niet controleren of je alles wel hebt gelezen – maar dan moet je wel de discipline hebben om alles bij te houden. Als je achter komt te liggen heb je veel in te halen voor de tentamens. Verder is bijna alle lesstof in het Engels en moet je heel veel lezen, dat is even wennen. De eerste paar weken vroeg ik me weleens af waar ik aan begonnen was, maar dat hoort erbij. Nu gaat het prima en heb ik net de eerste tentamenweek achter de rug. Je krijgt ook hulp van mentoren; bij mijn studie zijn dat

ouderejaarsstudenten. Mijn mentor weet precies hoe alles werkt op de universiteit en met wat voor dingen je als eerstejaars te maken krijgt.

Sinds kort ben ik op zoek naar een kamer. In eerste instantie leek me dat niet nodig omdat ik met het openbaar vervoer zo bij mijn ouders in Friesland ben, maar nu ik hier studeer begrijp ik wel waarom op kamers wonen niet alleen leuk, maar ook erg handig is. Je hoeft dan niet altijd op de klok te kijken als je met studiegenoten gaat eten, en je kunt ook een keer naar een borrel. Als je telkens de laatste bus in de gaten moet houden is je avond toch wat minder relaxed. Daarbij komt dat ik nu ook sport in Groningen. Ik schaats al mijn hele leven, dus ben ik bij studenten-schaatsvereniging Tjas gegaan. Het is altijd mijn droom geweest om op de fiets naar de ijsbaan te kunnen, dus als ik straks in de stad woon, komt die droom eindelijk uit!

- > www.rug.nl/bachelors/religious-studies
- > www.rug.nl/video/ba-rw

Geen numerus fixus bij Psychologie

In tegenstelling tot wat o.a. in de gids Studeren aan de Rijksuniversiteit Groningen staat, heeft de opleiding Psychologie geen numerus fixus voor het studiejaar 2018-2019. (Dit zegt niets over de collegejaren daarna.) Zoals bij alle opleidingen zonder een numerus fixus moet je je voor 1 mei aanmelden en doe je daarna mee aan een matchingprocedure.

Kijk voor meer informatie op
> www.rug.nl/gmw/psy/matching

Groningen, de leukste studentenstad van Nederland

Wij en vele anderen wisten het zelf al lang, maar nu is het weer eens officieel bevestigd: Groningen is de leukste studentenstad van Nederland. Dat blijkt uit een onderzoek van weekblad Elsevier. Groningen telt onder meer het hoogste percentage studenten en de Groninger studenten zijn het meest tevreden over horeca en culturele voorzieningen.

Ontdek Groningen vanuit je luie stoel

Geïnteresseerd in alles wat je moet weten over studeren in Groningen? GroningenLife! houdt je op de hoogte via www.groningenlife.nl en Facebook. Alvast sfeer proeven van de stad Groningen? Check GroningenLife! op Instagram voor de prachtigste kiekjes van al het moois in Groningen.

> www.groningenlife.nl

Beste brede universiteit, tien Topopleidingen

Maar liefst tien bacheloropleidingen aan de RUG krijgen dit jaar van de Keuzegids Universiteiten het kwaliteitszegel Topopleiding. Het gaat om Archeologie, English Language and Culture, Filosofie, Liberal Arts and Sciences, Minorities & Multilingualism, Religiewetenschappen, Scheikunde, Sterrenkunde, Theologie en Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied. Bovendien staat de RUG in de categorie Brede Klassieke Universiteiten op de eerste plaats.

Biologie, Life science and technology en Farmacie per 2018 Engelstalig

De bacheloropleidingen Biologie, Life science and technology en Farmacie worden per september 2018 Engelstalig. Dat betekent dat vanaf dat moment alle boeken en colleges in het Engels worden aangeboden en dat je medestudenten en docenten uit zowel Nederland als het buitenland komen. Alle andere opleidingen van de Faculteit Science and Engineering worden al enkele jaren als internationale bachelors aangeboden.

Online magazines

De RUG heeft voor elke bacheloropleiding een online magazine, vol met testimonials, video's over de studie en het vakgebied, en natuurlijk informatie over de studie en beroepen. Op elke webpagina van onze bacheloropleidingen staat een bijbehorend magazine.

> <http://brochures.rug.nl>

Technische opleidingen

Wist je dat je aan de RUG ook technische opleidingen kunt volgen, zoals Applied Mathematics, Applied Physics, Chemical Engineering en Industrial Engineering and Management? Grote kans dat je daar ook nog topwetenschappers als prof. Ben Feringa (Nobelprijs Scheikunde) of prof. Bart van Wees (Spinozapremie) tegen het lijf loopt!

Camera's. Ze zijn inmiddels een vast onderdeel van de openbare ruimte; we zien ze al niet eens meer. Maar ze zien ons wel en leggen meer vast dan je weet en wellicht wenst. Maar helpen ze wel? Welke veiligheidsmaatregelen werken en welke niet? Dit is het soort vragen waar je je in verdiept bij het vak Criminaliteit en veiligheid bij de **opleiding Sociologie**.

Sociologen willen met hun kennis bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen. Hoe is de leefbaarheid in een wijk? Onder welke voorwaarden zijn mensen bereid mee te doen aan lokale energieprojecten? Wanneer en waardoor ontsporen jongeren? Kun je pesten verminderen door de groep/klas er bij te betrekken? Dit zijn allemaal vragen waar sociologen zich mee bezighouden. Het is daarmee een erg relevant vakgebied.

> www.rug.nl/bachelors/sociology
> www.rug.nl/video/ba-sociologie

Springen, swingen en zingen

Tentamens, presentaties, projecten: studeren kan behoorlijk stressvol zijn. Als je je studie af en toe even opzij zet en gaat sporten, zingen, acteren of dansen kun je daarna weer met energie verder. De RUG kent twee grote voorzieningen op het gebied van sport en cultuur: de ACLO en de Usva.

ACLO

Als student sport je in Groningen nergens zo goedkoop als bij de ACLO, het sportcentrum van de universiteit. Voor een heel jaar sporten betaal je nog geen 60 euro. Bij de ACLO kun je sporten tijdens open uren, groepslessen en cursussen volgen of je aansluiten bij een van de sportverenigingen. Of je nou af en toe een baantje wilt trekken in het zwembad of meerdere keren per week intensief wilt trainen, met een aanbod van ruim 90 sporten is het bijna onmogelijk dat er niks voor je bij zit. Het sportcentrum heeft ook een tweede locatie, pal naast het Centraal Station. Je hopt zo van het sporten de bus of trein in!

> www.aclosport.nl

Usva

Cultureel Studentencentrum Usva is dé plek voor studenten die van cultuur houden. Hier kun je ruim veertig verschillende cursussen volgen op het gebied van dans, film en fotografie, drama, muziek en beeldende kunst. Er zijn verschillende niveaus, van beginner tot gevorderde. Zo kun je je creativiteit verder ontwikkelen of juist eens iets compleet nieuws proberen! Maar ook als je liever passief met cultuur bezig bent kun je bij Usva terecht. Het Usva-pand in de binnenstad heeft een eigen theater waar regelmatig cabaret-, improv comedy- en theatervoorstellingen plaatsvinden. Ook zijn er filmavonden, quizzes met live muziek, festivals, jamsessies en een halfjaarlijkse kledingruil.

> www.usva.nl

Rutger Boesjes

vierdejaars Biologie Ik heb meerdere sporten geprobeerd, maar de cursus klimmen die ik nu volg is mijn favoriet. Wat ik leuk vind is dat je na het afronden van de cursus een diploma krijgt, waarna je zelf mag klimmen tijdens de open uren. Sporten bij de ACLO is laagdrempelig: je koopt één keer een kaart en daarna kun je alles doen. Dat de hoofdlocatie precies op de route ligt van mijn studie naar mijn huis is ook mooi meegenomen.

Maud Wester

eerstejaars Economics and Business Economics Via via ben ik gevraagd om tijdens mijn studie te volleyballen bij volleybalvereniging Veracles, en dit bevalt heel goed! Veracles heeft een groot aantal leden die op veel verschillende niveaus trainen. Bovendien is het een erg actieve vereniging!

Wija Guo

masterstudente Psychologie Sporten bij de ACLO is verreweg de goedkoopste optie en ze hebben een breed aanbod. Het is ook nog eens erg gezellig om met zoveel andere studenten te sporten. Momenteel doe ik aan kickboksen. Daarnaast doe ik regelmatig mee aan de open uren. Zo houd ik mijn conditie op peil!

Jesse Vasse

derdejaars Psychologie en Economie Als ik goede acteurs zie denk ik altijd: dat wil ik ook kunnen! Daarom heb ik meerdere keren meegedaan aan de cursus acteren, om zo de basis onder de knie te krijgen. Acteren kan best spannend zijn, maar de docente weet je altijd op je gemak te stellen. Bovendien was het elke keer een leuke groep!

Fiona Eissing

student Geneeskunde Vorig jaar maakte ik foto's voor het mediateam van Usva. Toen het commissiejaar afliep miste ik de evenementen bij Usva, dus nu kom ik hier nog steeds vaak! Een van mijn favoriete evenementen is de Jam Session. Ik ben zelf niet muzikaal dus ik jam niet mee, maar de sfeer is altijd erg goed en ik vind het leuk om te zien hoeveel getalenteerde studenten er zijn.

Stefanie Vankerkhoven

masterstudent Neuro-linguïstiek Door mee te doen aan de cursus Soul Choir hoopte ik leuke nieuwe mensen te leren kennen die mijn passie voor zingen delen, en dit is zeker gelukt! Ik vind het fijn dat de nummers die we instuderen niet te makkelijk zijn. Het leuke van een cursus vind ik dat het een vaste activiteit is waar je elke week naar uit kunt kijken. En in het Usva-gebouw hangt een hele fijne sfeer!

Studeren in een bonte mix van culturen

‘Dit opent de deur naar de wereld’

Wie een gebouw van de RUG binnenloopt, valt het meteen op. Continu hoor je gespreksflarden in het Duits, Engels, Chinees of Roomeens. Aan de universiteit staan dan ook ruim 5.800 internationale studenten ingeschreven, afkomstig uit zo'n 120 verschillende landen. Hoe is dat eigenlijk, studeren in zo'n bonte mix van culturen, gewoontes en meningen? Tweedejaarsstudenten Isidora Cvetkovska en Josien Scholing zijn enthousiast: 'Je kunt ontzettend veel leren van andere inzichten. Onze internationale contacten openen de deur naar de wereld.'

Isidora en Josien doen de bachelor Liberal Arts & Sciences aan het University College Groningen (UCG), een van de 35 bacheloropleidingen van de RUG die volledig Engelstalig zijn. De thuishaven van het UCG aan de Hoendiepskade is dé internationale smeltkroes van de stad. Een fraai voorbeeld bovendien van de manier waarop de universiteit werkt aan het realiseren van de international classroom, een effectieve leeromgeving gebaseerd op diversiteit van studenten en medewerkers. Studenten krijgen hier college van docenten uit onder meer Nigeria, Frankrijk, Nieuw-Zeeland, Canada en Oekraïne.

Een opstap naar de wijde wereld

Josien, opgegroeid in Assen, wilde aanvankelijk helemaal niet zo dicht bij huis studeren. De wijde wereld in, dat was het plan. De kans om binnen het UCG verschillende vakgebieden te combineren en zelf te ontdekken welke richting je daarmee op wilt, deden haar besluiten nog even te wachten met de grote sprong. Dat haar studie en sociale leven in Groningen nu bijna volledig Engelstalig zijn, ziet Josien als een mooie opstap. 'Voor mij is het nooit de vraag geweest of ik wel in het Engels wilde studeren,' zegt Josien. 'Ik wil later dolgraag voor een internationale organisatie werken. Ik zoek nu een stageplek bij bijvoorbeeld het Internationaal Strafhof of Amnesty International. Het is voor mij essentieel om vloeiend Engels te leren spreken.'

Engelstalig onderwijs

In de internationaal getinte Groningse studentengemeenschap gaat Engels spreken haast vanzelf. Josien raakte er hecht bevriend met de Macedonische Isidora, met wie ze stedentrips maakte naar Amsterdam en Maastricht. 'Het middelbaar onderwijs in Nederland maakt het wat lastig om een vloeiende overstap te maken naar een volledige Engelstalige bachelor,' vindt Josien. 'Op de middelbare school ligt de nadruk op grammatica, woordjes leren en boeken lezen. Engels spreken is er nauwelijks bij. Dat leidt tot een bepaalde angst om het te doen. Mijn advies: probeer zoveel mogelijk te oefenen, op vakantie bijvoorbeeld. Of kijk Engelse films zonder Nederlandse ondertiteling. Je hoeft je er geen zorgen om te maken. Het is een kwestie van ervaring opdoen. Als je eenmaal

Isidora en Josien bij het University College Groningen

over de drempel bent, is het echt niet zo moeilijk.' Ook Isidora zocht bewust naar een plek waar ze veel buitenlandse contacten zou hebben. Het UCG, met een ruime meerderheid aan internationale studenten, is voor haar ontzettend waardevol. 'Ik wil leren van nieuwe inzichten en culturen. Ik ben ervan overtuigd dat iedereen iets interessants heeft te vertellen, waar je ook vandaan komt. Iedereen heeft zijn eigen geschiedenis, zijn eigen cultuur, zijn eigen familie en opvoeding.' Al die achtergronden dragen bij aan een rijk palet van meningen en zienswijzen, stelt Josien. 'Dat maakt discussies interessanter en waardevoller dan wanneer we alleen met Nederlanders of Engelsen zouden studeren. Samen hebben we zo veel verschillende ervaringen uit te wisselen, daar leer je ontzettend veel van.'

Verschillen overbruggen

Dat gaat echt niet altijd vanzelf, benadrukken de vriendinnen. 'Meningen kunnen enorm botsen. Studenten kunnen zich beledigd voelen omdat een bepaalde handelwijze of mening in hun thuisland verboden of totaal onbespreekbaar is,' zegt Isidora. 'Maar de sfeer is hier gelukkig erg open, alle meningen en gebruiken worden geaccepteerd. Daardoor kunnen we veel van elkaar hebben en is er begrip als iemand iets op een heel afwijkende manier doet.' Josien: 'We staan allemaal open om te leren. We benoemen conflicten of problemen eerlijk en zoeken samen naar oplossingen.' Isidora: 'Zelfs als je daar misschien in het begin niet zo voor open staat, zal je aan het eind van de studie erg open minded zijn: je

realiseert je hier dat mensen in de kern gelijk zijn. Tradities en culturen kunnen verschillen, maar die verschillen zijn altijd te overbruggen.'

Wentelteeftjes

Workshops en lessen over culturele bewustwording helpen om verschillen te benoemen en in perspectief te plaatsen, zegt Josien. 'In het begin van onze studie moesten we zoeken naar een goede dynamiek in de klas, naar een manier van communiceren waarbij iedereen zich op zijn gemak voelt. De communicatie van Nederlanders kan bot zijn, en soms misschien zelfs onbeleefd. Het gaat om een bewustwording die gaandeweg ontstaat. In mijn gesprekken met een Aziatische medestudent pas ik mijn manier van praten net een klein beetje aan. Het ontwikkelen van die bewustwording is een waardevolle stap.' De sociale activiteiten die de studenten gezamenlijk ondernemen versterken het leerproces. 'Praten over elkaars cultuur bij een kop koffie helpt. Net als het proeven en delen van elkaars traditionele gerechten. Het is ontzettend leuk om dingen te proberen die er op het eerste gezicht vreemd uitzien, zoals wentelteeftjes bijvoorbeeld,' lacht Isidora. Ze is inmiddels ook verslingerd geraakt aan een andere typisch Nederlandse bezigheid: fietsen. 'In het begin was ik ondersteboven van al die fietsen hier. Het heeft echt tijd gekost om fatsoenlijk te leren rondrijden. Ik heb heel wat regels gebroken. Maar als ik nu een leuke band heb, voelt het alsof ik geen benen meer heb.'

> www.rug.nl/ucg

De KEI-week: jouw crash course Groningen

De KEI-week is de introductieweek voor alle aankomende eerstejaarsstudenten in Groningen. Het is de perfecte gelegenheid om de stad, het studentenleven en andere eerstejaars te leren kennen. Alle deelnemers, KEI-lopers, worden ingedeeld in groepjes van ongeveer vijftien eerstejaars en twee of drie ouderejaars, de KEI-leiders. Zij nemen de groep de hele week mee naar feesten, sport- en cultuurevenementen, optredens, lezingen en infomarkten. Op deze manier leer je meteen ook al veel nieuwe mensen kennen.

De KEI-week is geen ontgroening, maar dé manier om Groningen en alle voorzieningen en verenigingen voor studenten te ontdekken. Je bepaalt zelf of je wel of niet meedoet en ook als deelnemer ben je nergens toe verplicht. Deze crash course Groningen is de ideale start van je studietijd!

De KEI-week is dit jaar van **13 tot en met 17 augustus**.

Kijk voor meer info op:
> www.keiweek.nl

Rosanne Perizonius, afgestudeerd in International Business,
studeerde vier maanden in Zuid-Korea

‘Ik deed dingen die ik thuis nooit deed’

‘Bij mijn studie is het verplicht om in het derde jaar naar het buitenland te gaan, en ik keek er al een tijd naar uit. Het was nog wel even spannend waar ik terecht zou komen, want hoewel je je voorkeuren kon opgeven werd je bestemming door loting bepaald. Uiteindelijk werd het Zuid-Korea. Hier was ik heel blij mee; ik was nog nooit buiten Europa geweest en was nieuwsgierig naar Azië.’

Ik woonde in de hoofdstad Seoul, een bruisende miljoenenstad. Via studiegenoten die in voorgaande jaren in Seoul hadden gestudeerd vond ik al snel woonruimte in een studentenflat, waar 37 uitwisselingsstudenten van over de hele wereld woonden. Vrienden maken ging dan ook erg snel, en mijn huisgenoten en ik volgden toevallig ook nog veel dezelfde vakken. Naast vakken voor mijn studie volgde ik ook lessen Koreaans voor beginners. Heel leuk en leerzaam. Wist je dat Zuid-Koreanen de letter ‘k’ op wel drie verschillende manieren uitspreken, en juist geen verschil maken tussen de ‘r’ en de ‘l’?

Een groot verschil met onderwijs in Nederland vond ik de afstand tussen docent en student. In Korea is hiërarchie belangrijk en Koreaanse studenten kijken erg tegen docenten op, wat zorgt voor een formelere sfeer tijdens de les. Vaak als docenten een vraag stelden, waren het uitwisselingsstudenten die antwoord gaven. Doordat al mijn lessen op maandag en woensdag vielen kon ik de tijd die ik studierend doorbracht goed inplannen. Dit betekende dat ik in mijn vrije tijd veel van de stad en de natuur eromheen kon zien. Mijn vrienden en ik zijn zelfs een paar dagen naar Japan geweest; Tokyo was maar drie uur vliegen! Ook zijn mijn ouders een paar weken op bezoek geweest. Zij maakten een rondreis en ik kon ze alle mooie plekjes laten zien. Hartstikke leuk natuurlijk, want verder sprak ik ze alleen via Skype. Ik heb gemerkt dat je echt alles uit je tijd haalt als je op uitwisseling bent. Je bent er immers maar even, dus dan wil je ook alles zien. Dat wil ik proberen vast te houden nu ik weer thuis ben, hier is immers ook zoveel te doen.

Ik kan iedereen aanraden naar het buitenland te gaan tijdens je studie. Je bent echt op jezelf aangewezen. Je wordt vanuit de universiteit geholpen met het papierwerk, maar uiteindelijk sta je toch écht in je eentje op het vliegveld, en dan begint het avontuur pas. Ik heb vrienden uit alle windstreken gemaakt, maar heb ook juist geleerd om dingen alleen te doen. Alleen je weg vinden in een vreemde stad, in je eentje een tripje van een paar dagen maken, dat zijn dingen die ik thuis nooit deed. Je kijkt na zo’n ervaring met een frisse blik naar je eigen land en cultuur. Ook heeft het mijn reislust aangewakkerd, ik wil graag meer van de wereld zien en misschien wil ik later zelfs wel een paar jaar in het buitenland werken!’

Nynke de Boer student Archeologie

'Archeologie geeft je tastbaar materiaal uit het verleden, waardoor je heel direct met die mensen van toen bezig bent. Op het moment dat je een object uit de grond haalt, ben jij de eerste die het weer vasthoudt sinds het in de grond beland is.'

> Nynke vertelt meer over haar onderzoek naar urnenvelden in een video op www.rug.nl/video/ba-archeologie
> www.rug.nl/bachelors/archaeology

Online proefstuderen: van motorische onhandigheid tot je eigen mediadagboek

Wil jij graag weten hoe dat is, studeren? Wil je kennismaken met onze universiteit en uitvinden of een studie écht bij je past? Volg een webklas! Elke bacheloropleiding heeft er een.

Ga bij de webklas Bewegingswetenschappen aan de slag met motorische onhandigheid, analyseer je eigen mediadagboek bij Media Studies of zoek naar zekerheid bij Wijsbegeerte; bij een webklas kom je in aanraking met diverse inhoudelijke onderdelen van een opleiding. De Rijksuniversiteit Groningen biedt je voor iedere bacheloropleiding de mogelijkheid om online te proefstuderen. Vanachter je eigen computer maak je kennis met een studie. In ongeveer tien uur, verdeeld over vier weken, ga je aan de slag met studiestof uit het eerste jaar. Je leest artikelen, maakt opdrachten, kijkt naar hoorcolleges of discussieert met docenten en andere deelnemers.

Realistisch, met persoonlijke feedback

Webklassen worden ontwikkeld en nagekeken door docenten en studenten van de opleiding zelf. Deelnemer Bart Weiland: 'Iedere opdracht werd nagekeken en voorzien van feedback en een cijfer. Dat vond ik best spannend. Dankzij de persoonlijke feedback kon ik zien waar ik nog aan kon werken.' Webklassen zijn er om studiekeuzers inhoudelijk te laten matchen met de bacheloropleidingen van de RUG. 'Dit proberen we zo realistisch mogelijk te maken,' stelt Arjen Dijkstra, coördinator webklassen. 'Verwacht dus niet dat je er fluitend doorheen kan klikken, maar bereid je voor op wetenschappelijke opdrachten waarvoor je echt aan de bak moet. Net als bij echte opleidingen. Scholieren kunnen zich hiermee voorbereiden op een goede start aan de universiteit.'

De webklasinschrijving opent op **1 februari 2018**.

De webklassen lopen van **5 maart t/m 2 april 2018**.

> www.rug.nl/webklassen

Bart Weiland Tweedejaars Human Geography and Urban and Regional Planning

'Tijdens mijn eindexamenjaar heb ik een webklas gevolgd bij Human Geography and Urban and Regional Planning. Ik wist al vrij zeker dat ik bij die opleiding op m'n plek zou zitten, maar het volgen van de webklas gaf mij extra bevestiging. Inmiddels ben ik tweedejaars, en de studie bevalt me gelukkig goed. Wat ik erg leuk vond aan de webklas, was het gevoel om echt aan het studeren te zijn. Tijdens de uren die ik besteedde aan de colleges en weekopdrachten, voelde ik me al even student. Je kunt in één webklas van tien uur natuurlijk nooit een heel studiejaar omvatten, laat staan een hele opleiding, maar tijdens mijn eerste jaar merkte ik direct dat de webklas mij een goed beeld had gegeven van mijn opleiding. Ik heb niet alleen online hoorcolleges bekeken, maar ook wetenschappelijke artikelen gelezen en opdrachten gemaakt. Dat gaat er allemaal wel anders aan toe dan op het vwo. Met name de kennismaking met deze manier van onderwijs vond ik erg leerzaam. En na het afronden van mijn webklas ontving ik een certificaat. Daar was ik toen best trots op.'

Strafrecht: zoeken naar evenwicht

Als je voor Rechtsgeleerdheid kiest krijg je met veel richtingen binnen het recht te maken. Een daarvan is strafrecht, waarschijnlijk het bekendste en populairste onderdeel van rechten, waar iedereen wel een beeld bij heeft. Hoogleraar straf- en strafprocesrecht Kai Lindenberg vertelt over zijn vakgebied.

Sensatie versus nuance

Het strafrecht is hét terrein binnen het recht dat we allemaal kennen uit de media en waar iedereen wel een beeld bij heeft. Elke dag kun je wel iets lezen of zien over verdachten, uitspraken of hoger beroep. 'Strafrecht kent inderdaad de nodige sensationele aspecten,' beaamt Lindenberg. 'We hoeven nieuwe studenten vaak niet te enthousiasmeren voor dit vakgebied, dat is een voordeel. Maar één keer serieus met de stof bezig merken studenten dat het niet alleen maar sensatie is. Strafrecht kent veel nare zaken en lastige dilemma's. En het kan ook technischer zijn dan studenten in eerste instantie denken, zoals bij elke studie het geval is.' De maatschappelijke bemoeienis met recht en strafzaken wordt de laatste jaren groter.

Rechters en rechtszaken liggen onder een vergrootglas, er wordt geroepen om strengere straffen. Worden studenten ook 'strenger'? 'Nee, de meesten komen vrij genuanceerd binnen. En dat wordt tijdens de studie niet anders. Het beeld in de media is vaak heel anders dan de feitelijke situatie. Als studenten zich verdiepen in een zaak of die zelf bijwonen zie je vaak dat ze een straf heel goed begrijpen of die zelfs hoog vinden.' De essentie van rechten studeren volgens Lindenberg: uitzoeken, analyseren en belangen kunnen wegen. 'In elke zaak, elk geschil of vergrijp zit wel een onduidelijkheid. Wat is gegeven die situatie een goede oplossing? En soms is er geen beslissingsruimte; zo moeten sommige ernstige zaken resoluut eindigen in een vrijspraak, omdat de wet daartoe dwingt.'

Oefenen met spelregels

'Rechten staat met beide voeten in de samenleving,' zegt Lindenberg, gevraagd naar het interessante van de studie. 'Vanaf dag één leer je over de rechtsstaat, het bestuur, het openbare leven en het gezinsleven. Aan allerlei dagelijkse dingen zit een rechtsaspect. Het recht is eigenlijk een set spelregels die je heel concreet kunt toepassen in situaties om je heen. Bij de opleiding aan de RUG is er veel aandacht voor de juridische praktijk. Wij vinden het belangrijk dat studenten leren hoe het recht nú is, want je moet als bijvoorbeeld rechter de spelregels concreet kunnen toepassen.' Maar specialisten in het strafrecht staan later niet alleen te pleiten in een rechtbank, vertelt Lindenberg. 'Wat vaak wordt vergeten: er is meer dan de klassieke togaberoepen. Je kunt ook trainee

Artificial Intelligence

in de samenleving kunnen ervoor zorgen dat woorden een nieuwe betekenis krijgen, maar ook dat bestaande woorden tekortschieten. Neem bijvoorbeeld diefstal, dat is het ontvreemden van een goed. Maar is een waardevol virtueel zwaard uit een game een 'goed' en kan het stelen daarvan dus diefstal opleveren? Het antwoord is tegenwoordig: ja. De rechter heeft het wetsbegrip 'goed' hier ruim uitgelegd. 'Maar met ruim uitleggen moet de rechter wel oppassen,' stelt Lindenberg. 'Want soms is de rek uit een woord en is het de taak van de wetgever – dat is de regering en het parlement samen – om een nieuwe wet te maken.' Zelf werkt Lindenberg eveneens aan deze doorontwikkeling van het recht. In opdracht van het ministerie deed hij bijvoorbeeld onderzoek naar de vraag of onze wetten over zedendelicten nog wel up to date zijn. Een rapport van hem leidt binnenkort tot een aanpassing van de wet.

Een jurist vormen

Lindenberg geeft hoorcolleges, werkcolleges en seminars die meer gericht zijn op discussie. Elke onderwijsvorm levert een andere dynamiek op. 'Ook bij grote hoorcolleges is het belangrijk de zaal erbij te betrekken. Dat is soms best wel lastig. De ene student is goed voorbereid, de ander minder. Het is een leuke uitdaging het voor beide groepen interessant te maken.' Lindenberg behandelt graag zaken waarin een thema op scherp staat. Principiële zaken, waarin je stelling moet nemen. Daarmee scherp je het denkvermogen en vergroot je de kennis. 'Wat ik studenten wil bijbrengen? Dat ze weten hoe ze antwoord vinden op de rechtsvraag. Die wetboeken, die kún je niet eens uit het hoofd leren. Maar je moet er wel goed in weten te zoeken. En uitzoeken wat dan die betekenis is van die woorden. Wat bedoelde de wetgever? Hoe denkt de Hoge Raad erover, of gezaghebbende auteurs? Dat moet je allemaal bij elkaar kunnen zoeken. En vervolgens moet je daar kritisch op zijn. Uitzoeken en reflecteren, dat zijn essentiële vaardigheden om bij te brengen. Als dat is gelukt hebben we een goede student afgeleverd.'

worden bij de overheid, beleidsmedewerker op een juridische afdeling, of zelfs iets buiten het recht gaan doen omdat je goed academisch geschoold bent.' Wil je echt de rechtbank in, dan is de 'togamaster' een uitstekende voorbereiding, maar de master Nederlands Recht evengoed. Stages blijken studenten heel prettig te vinden. 'Zo kunnen ze ideeën voor hun masterscriptie opdoen, proeven van de praktijk en alvast contacten leggen voor een latere baan. Maar we oefenen de praktijk ook in ons vak De Studentenrechtbank, waarin een student als officier, advocaat of rechter een zaak behandelt. Voor iedere jurist is het goed elk perspectief een keer te zien. Je moet je kunnen inleven in de andere partij, anders ontwikkel je een tunnelvisie.'

Virtuele diefstal

Je staat er wellicht niet direct bij stil als je de studie Rechtsgeleerdheid overweegt, maar taal is erg belangrijk bij rechten. 'Het recht werkt met woorden, de inhoud en uitleg van een bepaald woord is essentieel. Wat betekent een woord, en wat was de bedoeling van de wetgever met een bepaalde wet,' legt Lindenberg uit. Nieuwe ontwikkelingen

> www.rug.nl/bachelors/law

> www.rug.nl/video/ba-rechten

Rondkomen van weinig

Studeren: wat kost dat nou eigenlijk? Volgend jaar is het collegegeld € 2.060, maar dan ben je er nog niet. Want je hebt natuurlijk ook nog kosten voor boodschappen, studieboeken, kleding en sport. En dan wil je ook nog af en toe uitgaan ...

Inkomsten

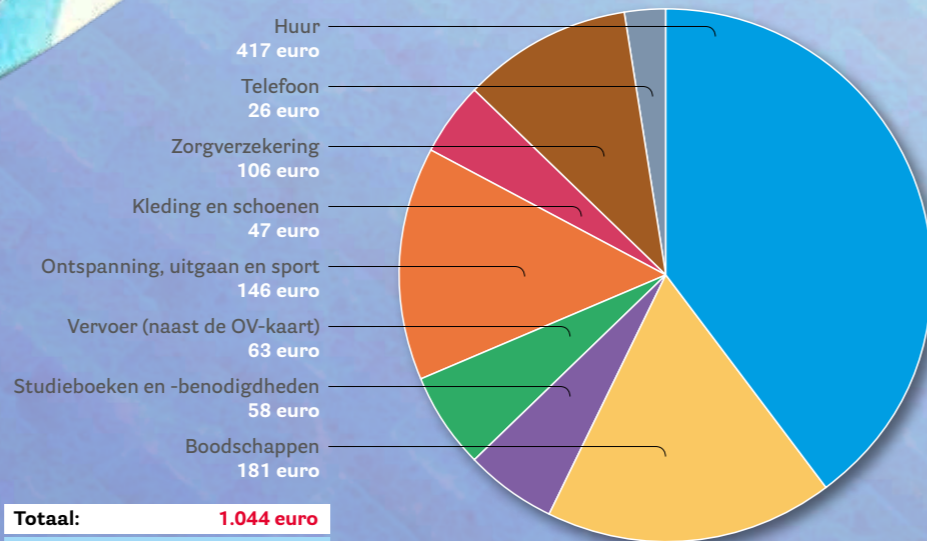
Er zijn verschillende manieren om als student goed rond te komen. Zo lenen de meeste studenten bij DUO. Je bepaalt zelf hoeveel je leent. Dit geleende geld moet je natuurlijk ooit terugbetalen, ook al lijkt het nu nog ver weg. Het is daarom verstandig om voor je gaat studeren je inkomsten en uitgaven goed op een rijtje te zetten. Denk daarbij ook aan inkomsten uit een bijbaantje, zorg- en huurtoeslag en eventueel spaargeld. Als je ouders financieel weinig kunnen bijdragen aan je studie kun je mogelijk ook nog een aanvullende beurs krijgen van DUO. Of je deze beurs krijgt en hoe hoog het bedrag is (maximaal rond de 390 euro) hangt af van het inkomen van je ouders of verzorgers.

Besparen op boeken

Als student kun je makkelijk besparen op een aantal dingen, zoals studieboeken. De kosten van studieboeken verschillen per studie, maar gemiddeld zijn studenten zo'n 700 euro per jaar kwijt aan boeken. Tenminste, als je ze nieuw koopt. Veel boeken zijn tweedehands ook te krijgen via Marktplaats of webwinkels. Sommige boeken zijn naslagwerken die je tijdens je hele studie moet gebruiken, maar meestal heb je ze na het halen van een vak niet meer nodig. Bovendien worden ze een jaar later vaak ook weer gebruikt, dus als je zuinig bent op je boeken kun je ze doorverkopen. Heb je toch nieuwe boeken nodig? Als je ze bestelt via de studievereniging van je opleiding kun je meestal korting krijgen.

De gemiddelde uitgaven per maand van uitwonende studenten (Nibud, 2017)

Totaal: 1.044 euro

Hier komt nog collegegeld overheen, 2060 euro in 2018-2019. Dit kun je in één keer of in termijnen voldoen.

Gouden tips

Je kunt veel besparen door samen te eten. Laura kookt vaak samen met huisgenoten, studievrienden of haar volleybalteam. 'Samen eten is heel gezellig én het scheelt veel geld. Bijkomend voordeel: zo leer je ook nog eens nieuwe gerechten kennen! Via de app Wiebetaaltwat houden we de kosten bij; zo zorg je ervoor dat iedereen evenveel bijdraagt aan boodschappen.' Maarten heeft nog meer gouden tips. 'In mijn studentenhuys schaffen we gezamenlijk de huishoudelijke artikelen aan, zoals wc-papier en schoonmaakmiddelen. We delen de internetrekening en hebben zelfs een gezamenlijk Netflix-account. Je kunt dus prima leven zonder torenhoge kosten.' Bovendien hanteren veel bedrijven in Groningen studentenkorting. Of je nu naar de kapper moet, naar de bioscoop wilt of uit eten: je kunt altijd wel ergens studentenkorting krijgen. Het kan ook nuttig zijn om met je ouders een afspraak te maken om eens per halfjaar naar je financiën te kijken. Zo kom je straks niet voor verrassingen te staan. Robin: 'Van mijn moeder kreeg ik de tip om alles wat ik overhoud aan het eind van de maand op mijn spaarrekening te zetten. Eerst liet ik dat gewoon op mijn lopende rekening staan en gaf ik het onbewust uit. Nu heb ik al een mooi spaarpotje.'

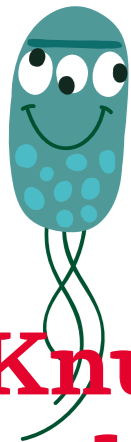
Bijbaantjes

Naast je beurs of lening kun je wat bijverdienen door een bijbaantje te zoeken. Hiermee voorkom je dat je studieschuld hoog oploopt én houd je geld over om leuke dingen te doen. Een bijbaan staat goed op je cv en is ook nog eens een goede manier om nieuwe mensen te leren kennen! Veel studenten werken in winkels of in de horeca. Het voordeel hiervan is dat je je uren meestal flexibel kunt indelen. Ook kun je op zoek gaan naar een baantje dat aansluit bij je studie. Zo doe je voor je afstuderen of stage al relevante ervaring op en breng je je studie in de praktijk. Soms kun je bij de universiteit zelf aan de slag als student-assistent. Je helpt dan mee aan onderzoek door data te verzamelen of te analyseren, of je assisteert bij het lesgeven. Hidde werkt 8 uur per week als student-assistent op de communicatieafdeling. 'Dit aantal uren is perfect, als ik meer zou werken gaat mijn studie eronder lijden. Zonder bijbaan kan ik ook wel rondkomen, maar het is leuk om net dat beetje extra te kunnen besteden.'

Veel gegevens uit dit artikel zijn gebaseerd op onderzoek van het Nibud uit 2017. Wil je meer weten, kijk dan op de websites van het Nibud en DUO.

Onderzoek

Sommige studenten gaan na hun masteropleiding verder als onderzoeker en promoveren daarmee tot doctor. Maar wat is er leuk aan onderzoek doen? En wat doe je eigenlijk? Matthijs de Koning werkt in een lab aan het veranderen van bacteriën, Laura Cuijpers onderzoekt een andere manier van roeien. Hun drijfveer: dingen verbeteren.

Knutselen met bacteriën

Matthijs de Koning

Student Molecular Biology and Biotechnology, deelnemer iGEM-team

'Relevantie vind ik echt belangrijk'

'Ik heb altijd al nuttig onderzoek willen doen. Relevantie vind ik echt belangrijk. Toen ik een oproep zag om mee te doen aan een studententeam voor de iGEM-competitie wist ik meteen dat dat iets voor mij was. iGEM draait om het toepassen van moleculaire biologie op maatschappelijke problemen. Het is een wereldwijde competitie tussen studententeams, waarvan de finale jaarlijks in Boston is. Je kunt als team helemaal zelf bedenken wat je gaat doen en welke toepassing je kiest. Elk team is daarna acht maanden bezig om een bacteriesoort zo aan te passen dat die iets doet wat jij wilt. Ons team heeft een detectiesysteem ontwikkeld waarmee je kunt zien of melkzuurbacteriën ziek zijn. Door ziekte gaan nu jaarlijks vele liters melk verloren waar je anders kaas of yoghurt van kon maken. Wij hebben een heel gemakkelijk systeem bedacht waardoor kleurverandering van een melkmonster optreedt als de ziekte zich ontwikkelt. Op dat moment kun je nog ingrijpen en de melk behouden.'

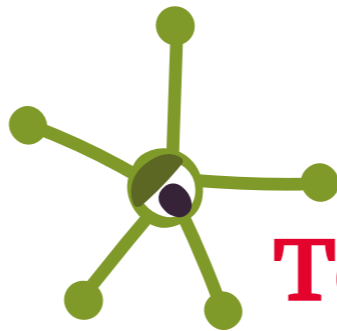
Het is intensief werk, de laatste maanden voordat je naar Boston gaat ben je wel 5, 6 dagen op het lab. Het mooie van biologisch labwerk is dat het altijd anders gaat dan je denkt. Heel simpele dingen mislukken soms omdat je vaardigheden en routine moet opbouwen. Je blijft bedenken, herontwerpen, proberen. Ik werk nu 60 uur per week hieraan, maar dat is het waard. Dit is wat ik leuk vind, wie ik ben. Een tijdje terug lukte een proef waarbij we vier genetische componenten combineerden. Dat was vrij onverwacht. Ik deed de analyse en zag als eerste dat het goed gegaan was. Dat zijn van die kleine momenten waar je ontzettend van geniet. Daar krijg je echt een boost van, je wilt door, meer, zo snel mogelijk een nieuw experiment doen.

Het is intensief werk, de laatste maanden voordat je naar Boston gaat ben je wel 5, 6 dagen op het lab. Het mooie van biologisch labwerk is dat het altijd anders gaat dan je denkt. Heel simpele dingen mislukken soms omdat je vaardigheden en routine moet opbouwen. Je blijft bedenken, herontwerpen, proberen. Ik werk nu 60 uur per week hieraan, maar dat is het waard. Dit is wat ik leuk vind, wie ik ben. Een tijdje terug lukte een proef waarbij we vier genetische componenten combineerden. Dat was vrij onverwacht. Ik deed de analyse en zag als eerste dat het goed gegaan was. Dat zijn van die kleine momenten waar je ontzettend van geniet. Daar krijg je echt een boost van, je wilt door, meer, zo snel mogelijk een nieuw experiment doen.

Aan de RUG krijgt het iGEM-team veel vrijheid. Je leert daardoor zoveel meer dan bij een masteronderzoek. Je krijgt een 'leeg' lab en mag zelf bedenken wat je nodig hebt en wilt gebruiken. We worden begeleid door drie hoogleraren en kunnen een beroep doen op hun team, bijvoorbeeld bij vragen over labwerk. Iedereen staat altijd voor je klaar. Maar je wordt niet bij het handje gehouden. Gelukkig maar. Zelf uitvinden is uiteindelijk het leerzaamst. Maar het is veel meer dan proefjes doen: een plan maken, experimenteel design, pr. En iedereen in het team heeft ook een specifieke functie. Ik was bijvoorbeeld penningmeester. Dat betekent dat je labmateriaal inkoopt, rekeningen betaalt en sponsors zoekt. Al die verantwoordelijkheid is heel leerzaam. Dit opent je ogen wat er allemaal bij komt kijken als je later ook onderzoek moet doen. Je doet heel veel nieuwe kennis op en weggezakte kennis verfris je weer. Maar belangrijkste voor mij is dat je uit kunt vinden of onderzoek iets voor jou is. Ik weet nu zeker dat ik promotieonderzoek wil gaan doen.'

> www.rug.nl/bachelors/biology
> www.rug.nl/video/ba-biology
> <http://2017.igem.org/Team:Groningen>

Tegengesteld roeien

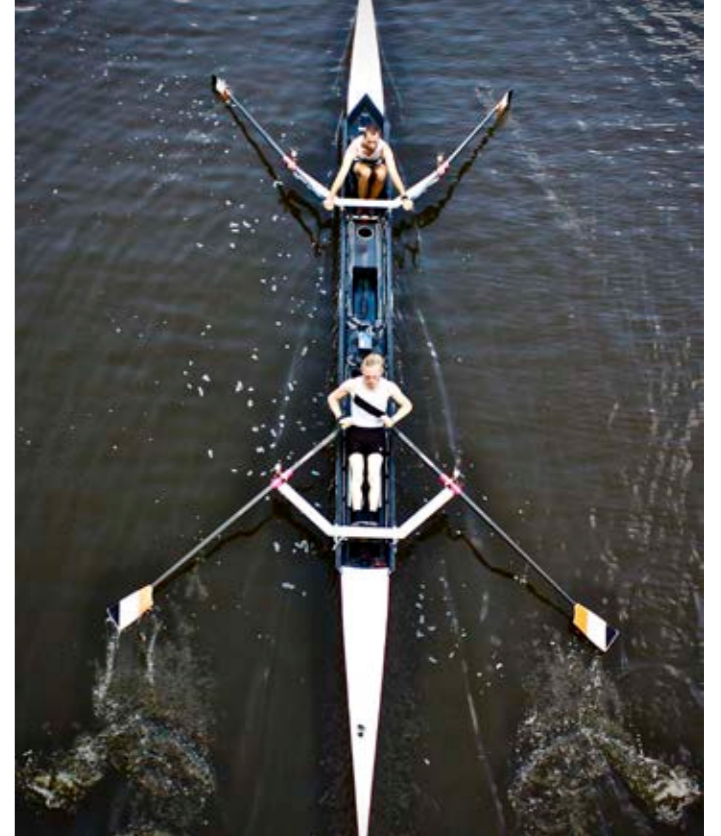
Laura Cuijpers

Onderzoeker bij Bewegingswetenschappen

'Ik wil vooral weten óf het werkt.'

'Roeien is een sport die me fascineert. De coördinatie die nodig is om zo'n boot goed en snel te controleren, onder voortdurend wisselende omstandigheden. Met een ander persoon één systeem, één beweging worden: dat is iets magisch.... Op de middelbare school roeide ik zelf. Toen interesseerde ik me al voor motorische controle en de psychologie van het bewegen, en ik ging me verdiepen in schema's en technieken. Het lag daarna voor de hand om Bewegingswetenschappen te gaan studeren. Toen ik als student in Groningen weer ging roeien en coach werd bleek opnieuw dat dingen uitzoeken en inzichten ontwikkelen me heel goed ligt. Ik ben eigenlijk altijd al nieuwsgierig geweest naar hoe dingen beter kunnen.'

Ik was absoluut geen geweldige student. Maar tijdens het afsluitende bacheloronderzoek - ook weer over roeien - kwam alles in een stroomversnelling. Ik kon al het geleerde toepassen en

raakte zo gemotiveerd! Het geeft echt een kick om iets uit te zoeken dat nooit eerder is gedaan. Ik had daarbij een heel inspirerende begeleider. Na mijn master Sport Sciences heb ik zelf een voorstel gedaan voor onderzoek waarmee ik zou kunnen promoveren en dat is geaccepteerd. Achteraf zie ik een heel duidelijke lijn naar dit punt, maar ik heb het nooit zo gepland.

In mijn promotieonderzoek doe ik nu onderzoek naar zogeheten antifase roeien. Daarbij halen roeiers binnen een ploeg niet tegelijk de riemen door het water, maar om en om. De boot glijdt dan vloeiender door het water en dat zou tijdsinstaat op kunnen leveren. Je hebt anderzijds wel meer ruimte tussen de zitjes nodig, anders raakt de riem die naar voren gaat de riem die op dat moment naar achteren gaat. De boot wordt dus iets langer, dat zou een nadeel kunnen zijn.

Ik meet zowel in het lab (op ergometers) als op het water. Wat ik concreet doe is proeven ontwikkelen en uitvoeren, apparatuur installeren, meten, gegevens uitwerken en dit opschrijven in wetenschappelijke artikelen. Ik kijk hoe de samenwerking is tussen de roeiers, hoe de lichaamscoördinatie en afstemming verloopt, hoe de boot precies beweegt en wat de snelheid is. Maar ik overleg ook veel, met roeiers, mijn begeleider en vakgenoten. En ik ga vaak naar congressen, om ideeën uit te wisselen. Er zijn wereldwijd niet veel mensen met zoiets bezig, het is dan heel leuk om de verwondering en het enthousiasme erover te delen. Ik voel me echt onderdeel van een wetenschappelijke familie. Laatst stond ik op een congres in Barcelona te praten met een grootheid uit het vak waar ik vroeger alleen maar boeken van las. Fantastisch! Wat mij betreft hoeft antifase roeien niet eens sneller te gaan. Ik wil vooral weten óf het werkt en hoe. Mijn droom is natuurlijk dat een paar roeiers dit voor langere tijd durven trainen en bij een grote wedstrijd met succes in praktijk brengen. Dat zou de slagroom op de taart zijn.'

> www.rug.nl/bachelors/human-movement-sciences
> www.rug.nl/video/ba-bw

Een nieuwe bachelor: Global Responsibility and Leadership

Wil je maatschappelijke problemen niet alleen bestuderen, maar er ook oplossingen voor zoeken? Wil je je richten op meerdere disciplines binnen één bachelor? En houd je van uitdaging? Dan is de nieuwe bachelor Global Responsibility and Leadership (GRL) misschien wel iets voor jou.

Je kunt Global Responsibility and Leadership studeren in Leeuwarden, waar de Campus Fryslân van de RUG gevestigd is. Binnen de bachelor doe je kennis op over verschillende onderwerpen, variërend van klimaatverandering, duurzaamheid en de digitale samenleving tot de vluchtelingen crisis, nieuwe economische modellen, technologische ontwikkelingen en leiderschap. In het eerste jaar volg je algemene vakken binnen verschillende disciplines zodat je je breed kunt oriënteren. Pas daarna kies je een hoofdrichting, waar je in je tweede jaar mee verder gaat. In het derde jaar kun je een stage doen, studeren in het buitenland of vakken volgen als voorbereiding op een master. Je sluit je bachelor af met een groot project dat je zelf vormgeeft. Als je kiest voor GRL krijg je dus veel ruimte om je eigen plan te trekken. Maatschappelijke betrokkenheid is een belangrijk onderdeel van GRL. Tijdens de bachelor bestudeer je niet alleen globale en lokale problemen, maar bedenk je hier ook duurzame, innovatieve en toekomstbestendige oplossingen voor.

Toelating en andere praktische informatie

De bachelor wordt gegeven aan het University College Fryslân van de RUG in Leeuwarden. University College is een vorm van onderwijs waarbij je binnen één bachelor meerdere disciplines bestudeert. GRL is een intensief en kleinschalige opleiding, die internationaal georiënteerd is. De opleiding is volledig Engelstalig en je studeert en woont samen met mensen van verschillende nationaliteiten. In het eerste jaar woon je verplicht met je medestudenten in één gebouw. Er is plek voor 75 tot 100 studenten en toelating gebeurt op basis van selectie. Je bent toelaatbaar met alle vwo-profielen, maar een motivatiebrief, aanbevelingsbrief en persoonlijk gesprek zijn onderdeel van de selectie.

> www.rug.nl/bachelors/global-responsibility-leadership

Daan Bakker Bezoekt GRL op de Open dag in november

'Ik vind veel dingen interessant en ben ook naar voorlichtingen van bijvoorbeeld Psychologie en Economie geweest. Vaak vind ik dan onderdelen leuk. GRL spreekt me aan omdat het een brede opleiding is, en ook het maatschappelijke aspect vind ik belangrijk. Ik ben erg geïnteresseerd in hoe je de wereld om je heen kan verbeteren. Ik wist van te voren niet zo goed wat ik moest verwachten, maar wat er tijdens de Open dag werd verteld viel me absoluut niet tegen! Het lijkt me leuk om te studeren in een internationale omgeving. Ook vind ik het fijn dat de studie inspeelt op actuele problemen. Ik was eerst vooral geïnteresseerd vanwege de inhoud en niet zozeer omdat het een University College is, maar door de voorlichting ben ik ook daar enthousiast over geworden. Met veel internationale studenten samenwonen in het eerste jaar, dat lijkt me wel wat! Voor een goede studie wil ik wel overwegen naar Leeuwarden te verhuizen.'

Een dag student

Proefstuderen bij de RUG

Je kunt je op ontzettend veel manieren oriënteren op een studie. Maar heb je al eens overwogen om te kijken wat studeren echt inhoudt? Wat voor colleges en docenten je krijgt bij een bepaalde studie? Wat je doet bij een practicum? Wat je naast je studie allemaal kunt doen? Doe dan mee aan Een dag student.

Eigen ervaringen

Het programma bij Een dag student verschilt per opleiding. Je krijgt hoorcolleges, werkcolleges of practica, en soms doe je een opdracht. Je trekt een dag op met studenten en kunt de sfeer bij de opleiding proeven. Natuurlijk is er veel gelegenheid om met studenten te praten. En omdat het studentenleven meer is dan studeren, staat er vaak een afsluitende borrel in een studentenkroeg of een etentje in de binnenstad op het programma. Een dag student is een intensief programma, voor kiezers die ook na brochures en open dagen nog vragen hebben. Twijfel je nog over één specifieke opleiding? Geef je dan op! Want je eigen ervaringen zijn vaak de beste graadmeter of een studie je ligt of niet. Zoals een eerdere deelnemer zei: 'Ze kunnen veel vertellen over de studie, maar als je het zelf doet, krijg je toch een beter idee: dit is het of dit is het niet.'

> www.rug.nl/eendagstudent

Bart Folgerts Deelnemer Een dag student bij Human Geography and Urban and Regional Planning

'Dit is waarschijnlijk de beste manier om iets te weten te komen over een studie. Hoewel een open dag al grotendeels vertelt over de inhoud van een studie, zat ik persoonlijk nog met een aantal vragen. Daarom meldde ik me aan voor Een dag student bij de opleiding Human Geography and Urban and Regional Planning. Twee studenten uit het tweede jaar vertelden ons wat meer over de onderwerpen van de studie en wat je kunt verwachten. Ook gaven ze ons nog een aantal tips over het studentenleven. Ze waren zelf erg enthousiast over de studie, dat kon je wel merken aan de manier van vertellen. Verder kon je ze alles vragen, wat voor veel verduidelijking zorgde. Daarna mochten we zelf aan de slag. In groepen van vijf hebben we een P+R geschetst die praktisch moest zijn en de gewenste voorzieningen had. Vervolgens kregen we een korte rondleiding in het gebouw waar je je tijd als student zal doorbrengen. De sfeer was heel relaxed en ik voelde me gelijk op mijn gemak. Na de lunch mochten we een college volgen over 'communities', wat ons meer inzicht gaf in hoe het studeren er echt aan toe gaat. Al met al was het een erg leuke ervaring en heeft het voor veel verduidelijking gezorgd voor mijn studiekeuze.'

> www.rug.nl/bachelors/human-geography-urban-and-regional-planning
> www.rug.nl/video/ba-hgurp

Informatiekunde

5 vragen aan... Simon de Wit

student Informatiekunde

Kun je een computer zinnen van de ene taal naar de andere laten vertalen? Hoe bouw je een intelligente zoekmachine? Hoe ontwerp je een gebruikersvriendelijke, interactieve website? Bij de bachelor Informatiekunde ligt de nadruk sterk op webtechnologie en computerlinguïstiek. Zo leer je websites ontwikkelen, zoekmachines bouwen en computerprogramma's schrijven die automatisch teksten analyseren en manipuleren. Simon de Wit vertelt er meer over.

- 1 Welk vooroordeel moet je vaak uit de wereld helpen over deze studie?**
Dat het hetzelfde is als Informatica. Iedereen denkt dat, terwijl je juist veel met taal bezig bent, en niet alleen met programmeren en wiskunde. Bij Informatiekunde kijk je meer naar data en taal, en hoe je programmeren kunt gebruiken om deze data of taal beter leesbaar of beschikbaar te maken.
- 2 Welke interesses en vaardigheden moet je hiervoor hebben?**
Motivatie is natuurlijk het belangrijkste, maar feit blijft dat je wel veel achter de computer zit! Je bent veel bezig met programmeren van websites en programma's. Zelfredzaamheid is een vaardigheid die zeer goed van pas komt, Google is je beste vriend!
- 3 Breng je de opleiding ook in praktijk?**
Ik heb in het eerste jaar een bedrijfje gehad samen met twee andere medestudenten waar we de SEO van bedrijven verbeterden. Daarnaast maak ik sporadisch een website voor een klant. Voor mijn bachelorscriptie heb ik onderzocht of ik aan de hand van het woordgebruik in songteksten automatisch de artiest kon voorspellen. Ik heb twee methodes vergeleken, en gekeken welke beter werkte.
- 4 Voldoet het aan je verwachtingen?**
De studie was vanaf het begin eigenlijk precies wat ik verwachtte. Ik heb vooraf ook een dag meegelopen, dus ik had veel met studenten gepraat en wist ongeveer wat me te wachten stond. Ik vind de programmeervakken altijd erg leuk: Inleiding programmeren, gevorderd programmeren, Database driven Webtechnology. En later Taaltechnologie en Computationale Grammatica, waar we de kennis die we opdeden in de colleges moesten gebruiken om een groot eindproject te kunnen maken.
- 5 Wat zou je later kunnen en willen doen?**
Ik kan als programmeur aan de slag (front- of back-end), of juist als tussenpersoon tussen de klant en de programmeur. Ik kan verder gaan met mijn eigen bedrijf of bij een ander bedrijf werken, of onderzoeker worden bij de universiteit. Kortom: alle opties staan open! Maar wat ik het liefste zou doen is iets compleet anders: songwriter! En als dat niet lukt, dan kan ik altijd nog iets met data-analyse in de muziekbusiness gaan doen...

> www.rug.nl/bachelor/information-science
> www.rug.nl/video/ba-informatiekunde

De Rijksuniversiteit Groningen heeft momenteel de volgende bacheloropleidingen

UNIVERSITY COLLEGE GRONINGEN
Liberal Arts and Sciences*)

RUG/CAMPUS FRYSLAN
Global Responsibility and Leadership*)

RELIGIE & CULTUUR
Religiewetenschappen**)
Theologie

FILOSOFIE & WETENSCHAP
Filosofie
Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied

TALEN EN CULTUREN & COMMUNICATIE
English Language and Culture*)
Europese talen en culturen (Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands, Russisch, Spaans, Zweeds**)*)
Griekse en Latijnse taal en cultuur
Midden-Oostenstudies
Minorities & Multilingualism*)
Nederlandse taal en cultuur
Taalwetenschap
Communication and Information Studies*)
Informatiekunde
Media Studies*)

KUNST, CULTUUR & GESCHIEDENIS
American Studies*)
Archeologie
Geschiedenis**)*)
Kunstgeschiedenis**)*)
Kunsten, cultuur en media**)*)

GEZONDHEIDSZORG EN LEVENSWETENSCHAPPEN
Bewegingswetenschappen
Pharmacy*)
Geneeskunde**)*)
Tandheelkunde
Biology*)
Life Science and Technology*)

NATUUR EN TECHNIEK
Informatica/Computing Science*)
Kunstmatige intelligentie/Artificial Intelligence*)
Natuurkunde/Physics*)
Scheikunde/Chemistry*)
Scheikundige technologie/Chemical Engineering*)
Sterrenkunde/Astronomy*)
Technische bedrijfskunde/Industrial Engineering and Management*)
Technische natuurkunde/Applied Physics*)
Technische wiskunde/Applied Mathematics*)
Wiskunde/Mathematics*)

RECHT & INTERNATIONALE BETREKKINGEN
International and European Law*)
Rechtsgeleerdheid
International Relations and International Organization*)

ECONOMIE, BEDRIJF & OMGEVING
Bedrijfskunde
Econometrics and Operations Research*)
Economics and Business Economics*)
International Business*)
Human Geography and Urban and Regional Planning*)
Spatial Planning and Design*)

GEDRAG & MAATSCHAPPIJ
Pedagogische wetenschappen
Psychologie**)*)
Sociologie

* De opleiding is Engelstalig
**) De opleiding is ook in een Engelstalige variant te volgen

Meer weten?

Wil je online magazines over opleidingen lezen, of meer informatie?

- > <http://brochures.rug.nl> (online magazines van alle opleidingen)
- > www.rug.nl/studiekiezers

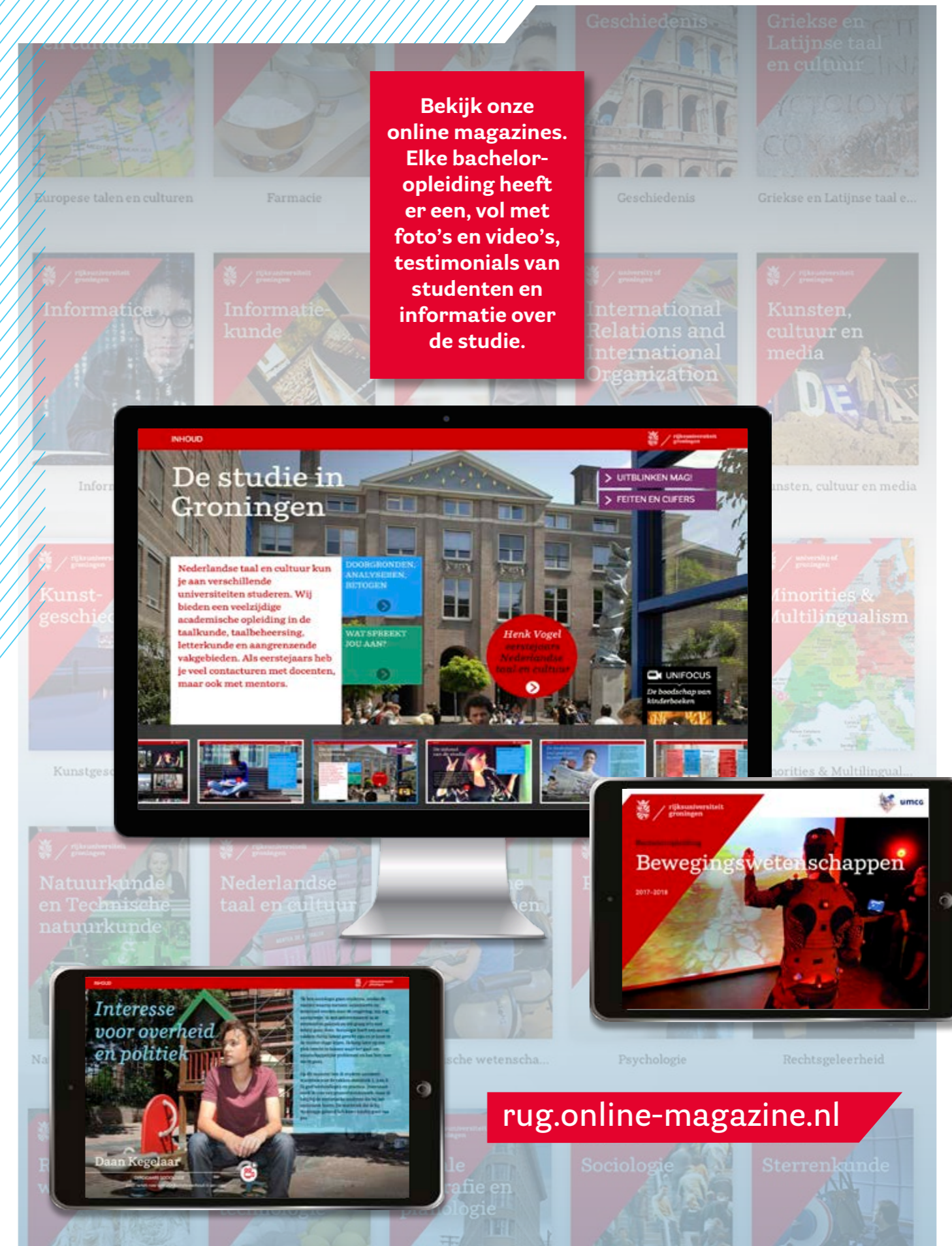
 universityofgroningen

 universitygroningen

 univgroningen

 www.rug.nl/video/onderwijs/bachelorstudies
(video's over alle opleidingen)

Colofon Uitgave Rijksuniversiteit Groningen, afd. Communicatie, januari 2018 > **Redactie** Eelco Salverda > **Tekst** Yorick Karseboom, Elke Wagenaar, Riepko Buikema, Fardau Bamberger, Nynke Broersma, Eelco Salverda > **Foto's** Elke Wagenaar, Rosanne Perizonius, Laura Cuijpers, Elmer Spaargaren, Jeroen van Kooten, Peter van der Sijde, Peter Tahl, Michel de Groot, Stichting KEI, USVA, ACLO > **Ontwerp en opmaak** Willem Dijkstra, In Ontwerp, Assen > **Druk** Zalsman Groningen

Bekijk onze online magazines. Elke bacheloropleiding heeft er een, vol met foto's en video's, testimonials van studenten en informatie over de studie.

rug.online-magazine.nl

ADVERTENTIE

rijksuniversiteit
groningen

Vrijdag 2 februari 2018

Open dag

[f /universityofgroningen](#)
[t @univgroningen](#)
[y /universityGroningen](#)
[i /universityofgroningen](#)
studiekiezers@rug.nl

www.rug.nl/opendag